

Emlékeztető az azonnali fizetési rendszer létrehozását koordináló országos projekt Projektirányító Bizottságának (PIB) harmadik üléséről

2018. január 25. 9.00, MNB

Jelenlévő PIB tagok:

Dr. Gerhardt Ferenc (MNB)

Balatoni Ildikó (Magyar Államkincstár)

Bartha Lajos (MNB)

Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt (GIRO Zrt.)

Dr. Kovács Levente (Magyar Bankszövetség)

Jelenlévő állandó meghívottak:

Bakati Gábor (GIRO Zrt. – országos projektvezető)

Dr. Iszály Mónika (GIRO Zrt.)

Szabados Livia (Magyar Államkincstár)

Dr. Vig Gyula (GIRO Zrt.)

Divéki Éva (MNB)

Takács Kristóf (MNB)

Varga Lóránt (MNB)

Dr. Gerhardt Ferenc, a Projektirányító bizottság elnöke köszöntette a jelenlévőket, majd ismertette az ülés napirendjén lévő témákat.

1. NAPIRENDI PONT: BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS PROJEKT ÜTEMEZÉSÉRŐL ÉS A MUNKAFOLYAMATAIBAN, MUNKACSOPORTJAIBAN TÖRTÉNT ELŐREHALADÁSRÓL

Bakati Gábor az országos projekt vezetője ismertette az azonnali fizetési projekt munkafolyamataiban, munkacsoportjaiban történt előrehaladást és a projekt ütemezését.

1.1. Üzleti almunkacsoport

Az üzleti almunkacsoportban az üzleti folyamatokkal és üzenetáramlásokkal kapcsolatban folytatott szakértői egyeztetéseket követően elkészültek az azonnali átutalás (HCTinst), a másodlagos számlaazonosító, valamint a fizetési kérelem szolgáltatás működését leíró szabálykönyvek első nyilvános változatai. A 2017. decemberében megjelent szabályozás, valamint a szabálykönyvek alapján a piaci szereplők már megfelelően részletes információkkal rendelkeznek a beszerzéseik elindításához. A következő időszakban a központi rendszer szállítója által meghatározott szoftver-specifikus ismeretek GIRO oldali elemzése, valamint a bankokat érintő információk átadása történik meg. Az információk alapján tovább folytatódik a jelenlegi szabálykönyvek kiegészítése, frissítése. Az év második felében megkezdődik az üzletszabályzatokkal és a GIROInstant szolgáltatással kapcsolatos üzleti kérdések egyeztetése is.

1.2. Likviditáskezelési almunkacsoport

A likviditáskezelési almunkacsoport az azonnali fizetési rendszer működéséhez szükséges forintlikviditás biztosításának keretrendszerét vizsgálja. Ez a keretrendszer magában foglalja mind a likviditásbiztosítás alapvető szabályait és módozatait, mind pedig technikai lebonyolítását. A 2017-es év során az almunkacsoport megvitatta az azonnali fizetési rendszer és a jegybank monetáris keretrendszerének tervezett viszonyát, és egyeztetett arról, hogy az azonnali fizetési rendszer működéséhez letett rendszertagi fedezetállományokra milyen jegybanki kondíciók vonatkoznak. Az almunkacsoport tagjai egyetértettek abban, hogy a pénzfedezetek elhelyezésére szolgáló letéti gyűjtőszámla kondíciói és a jegybanki eszköztár alapfeltételei közötti semlegességet biztosítani kell, ezen keretek között viszont kívánatos támogatni azt, hogy a rendszer minél bőségebb likviditással üzemeljen. Az MNB ennek mentén elkezdte vizsgálni, hogy a pénzfedezet mellett a rendszertagok ezen célra elfogadható értékpapírállománya is képezhetné-e az azonnali fizetések fedezetét egyes esetekben. A kérdéskör felmérése a 2018-as évben tovább folytatódik, csakúgy, mint a rendszercsatlakozási módok kialakítása, különös tekintettel az ún. szponzorált csatlakozási mód szükségességére. Szintén napirenden marad az almunkacsoport egyik legfontosabb témája, a rendszer likviditási igényének előrejelzése, mellyel kapcsolatban az MNB becslésének rendszertagi szempontok alapján történő felülvizsgálata került célként meghatározásra.

1.3. IT infrastruktúra almunkacsoport

A munkacsoport legfőbb feladatai a rendszer implementációs fázisban jelentkeznek. 2017 folyamán a munkacsoport megtárgyalta, hogy az üzenetküldés a GIROHálón fog

megvalósulni, új fizikai vonalkiépítésre nincs szükség. Időszinkron-szolgáltatást a központi rendszer nem fog nyújtani, ugyanakkor minden bank és a GIRO is ugyanazt az időszinkront fogja követni, ennek megfelelően a tranzakciókban az időbélyeget UTC szerint kell elhelyezni.

1.4. Tesztelési almunkacsoport

A munkacsoportban bemutatásra került az azonnali fizetési rendszer bevezetésében jelentős szerepet betöltő tesztelést támogató eszköz fejlesztése, mely teszt adatokat állít elő és szimulálni képes az azonnali fizetési rendszer adat folyamát, működési modelljét. Ez az eszköz jelentős munkát vált ki mind a GIRO, mind a bankok oldalán, segítség lehet az egyébként bonyolult és sokszereplős folyamatban. 2017 folyamán a munkacsoport részt vett a központi rendszer szállítójával kötendő szerződés szakmai mellékletének elkészítésében, valamint november folyamán bemutatta a magas szintű országos teszt terv időzítését. 2018 első negyedében a tesztelést támogató eszköz-, a beruházási tervek elkészítése, valamint a külsős tesztelői pályázat előkészítése lesz a munkacsoport feladata.

1.5. IT Biztonsági almunkacsoport

A munkacsoport feladata a rendszer biztonságos és védett üzemelésének biztosítása, mely tevékenység végig kíséri a rendszer-tervezési, telepítési, a tesztelési fázisokat. A rendszer szállítójának kiválasztása után a biztonsági alapelvek és megoldások validálása fog következni 2018 első és második negyedében.

1.6. Szabályozási munkacsoport

A munkacsoport 2017 évi munkájának az eredménye, hogy az előre kitűzött határidőre megszületett a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 35/2017. (XII.14.) MNB rendelet, amely már tartalmazza az azonnali fizetés 2019. július 1-jétől érvényes részletes szabályait. A szabályozás volt az első olyan munkafolyamat, amely a projektben sikeresen lezárult. A szabályozási folyamattal kapcsolatos főbb mérföldkövek ismertetése, a megjelent szabályozás főbb pontjai a 3. napirendi pont keretében kerültek részletesen ismertetésre.

1.7. Kiegészítő Szolgáltatások - Piaci almunkacsoport

A munkacsoport a piaci szereplők által az azonnali fizetés egyes fizetési helyzetekben történő használatának feltérképezésével, a kapcsolódó bank-ügyfél térre vonatkozó szabványosítási lehetőségek kidolgozásával és ezek piaci sztenderddé történő alakításával foglalkozik. Ezek mellett koordinálja a munkacsoport résztvevőinek célirányos munkáját, melynek eredménye a közös adatbeviteli megoldások szabványainak a kidolgozása és a leggyakoribb fizetési helyzetek alapvető folyamatainak az egységesítése lehet.

2017 során a munkacsoport elsősorban a helyzetfeltárással, a jó nemzetközi gyakorlatok elemzésével, valamint a további munkafolyamatok keretrendszerének kialakításával foglalkozott. 2018 első negyedében az azonnali fizetési helyzetek elemzése és szabványtervezetek készítése szerepel a fő célok között.

1.8. Kiegészítő Szolgáltatások - Állami almunkacsoport

Az almunkacsoport célja az állami szereplők tájékoztatása, információkkal történő ellátása és a fejlesztési lehetőségeiknek a feltérképezése. A közös fejlesztési és alkalmazási lehetőségek lehetővé tehetik, hogy hatékonyan és nagy tömegben használható fizetési megoldások jöjjenek létre az állami szektorban. Az állami szereplők jelenlegi működési struktúrája miatt az azonnali fizetési rendszer szempontjából egyértelműen láthatóak a függőségek (egy-egy állami szereplők informatikai lehetőségei), amelyek befolyásolhatják más szereplők szolgáltatási képességét is. A munkacsoport célja, hogy az állami szereplők a fejlesztési lehetőségek megismerésével jobban ki tudják használni az azonnali fizetési rendszer biztosította működési és pénzügyi előnyöket. 2018 első negyedében nagy szerep jut a munkacsoport által kialakított felhasználási lehetőségek állami intézmények felé történő bemutatásának.

1.9. Tájékoztatási munkacsoport

Mivel az azonnali fizetési rendszer bevezetése a magyar pénzforgalom meghatározó fejlesztése, a pénzforgalmi szolgáltatókon kívül jelentős hatással lesz a vállalati és a lakossági ügyfelekre is, így fontos szerep hárul az intézményi és a lakossági kommunikációnak. A szolgáltatás megismertetése, használatának ösztönzése az elektronikus fizetési megoldások elterjedése szempontjából kiemelt jelentőséggel bír, így fontos szerepet kap a kommunikációs stratégia és a márkaépítésre vonatkozó koncepció kidolgozása. 2017 során a munkacsoport tagok megállapodtak abban, hogy a munkacsoport elsősorban a külső kommunikációra fókuszál, a projekt belső kommunikációja elsősorban az MNB és a GIRO Zrt. feladata. Ennek keretében az MNB honlapján megkezdődött az azonnali fizetésekre vonatkozó rész (<http://www.mnb.hu/penzforgalom/azonnalifizetes>) tartalommal való megtöltése, kialakításra került a gyakran ismételt kérdések, válaszok folyamatos frissítésének gyakorlata. Továbbá a GIRO Zrt. részéről is számos dokumentum került ki a cég honlapjára (pl. szabálykönyvek magyar és angol nyelvű változatai), valamint annak védett felületére. Mindezekon felül elkészült a kommunikációs stratégia első változata, amelyet a munkacsoport megvitatott, véglegesítésére 2018 elején kerül sor. 2018 első felének fontos feladata lesz a fizetési márkára vonatkozó koncepció kidolgozása.

1.10. MNB belső fejlesztések

Az azonnali fizetési rendszer rugalmas működésének biztosítása érdekében az MNB a saját rendszerében is funkcióbővítést hajtott végre. Ennek keretében a likviditás menedzselés rugalmasságának növelése és a VIBER zárva tartási ideje alatti likviditásbiztosítás működtetési lehetőségeinek feltérképezése az egyik jelentős feladat. Ennek köszönhetően nő a pénzügyi rendszer stabilitása, így a bankok és az ügyfelek biztonsága.

A beszámolót követően Balatoni Ildikó elmondta, hogy a Kincstár érintett rendszerének cseréje rövidtávon nem várható, de a jelenlegi számlavezető rendszer lehetőségeit is

figyelembe véve a Kincstár aktívan dolgozik azon, hogy az azonnali fizetési rendszerhez tartozó feladatokat el tudja végezni.

Dr. Kovács Levente ehhez a ponthoz kapcsolódóan megjegyezte, hogy az 5 másodperces teljesítési idő kihívások elé állítja a bankokat, annak felmérését kérte, hogy a bankok hogyan tervezik kezelni a csúcsidőszakokat érintő nagyszámú megbízás beérkezését. Tekintettel a tranzakciók rövid teljesítési határidejére, felhívta a figyelmet arra, hogy a közvetett rendszertagsággal csatlakozók esetén külön vizsgálni szükséges, hogy teljesíthető-e az előírás.

Bartha Lajos ezekre reagálva megjegyezte, hogy a napközbeni átutalás bevezetésekor pozitív hozzáállást tapasztalt a teljesítési határidők kérdésében a pénzforgalmi szolgáltatók részéről a közvetett tagság esetében is, így most is bizakodó. Továbbá megjegyezte, hogy a külföldi anyabankkal rendelkező bankok esetében sok esetben az anyabank tapasztalatai is jól használhatók, hiszen több helyen már működik azonnali fizetési rendszer az anyabank honos országában. Az MNB tisztában van azzal, hogy az azonnali fizetési rendszer kiépítése erőforrásokat igényel, ugyanakkor technikailag nem tartja megoldhatatlannak a feladatot és nyitott a felmerülő kérdések tisztázására.

Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt felhívta a figyelmet arra, hogy fontos kommunikálni azt is, hogy milyen következményei lesznek annak, ha egy bank nem készül fel határidőben az azonnali fizetések teljesítésére. Erre válaszolva Bartha Lajos megjegyezte, hogy bár az MNB-nek vannak eszközei a vonatkozó szabályozás kikényszerítésére, ettől függetlenül úgy gondolja, hogy a felkészületlen pénzforgalmi szolgáltatónak a fő problémája az ügyfelek elégedetlensége lesz, mert nem fogja tudni az átutalásaikat teljesíteni, ezáltal jelentős ügyfélvesztést fog elszenvedni.

2. NAPIRENDI PONT: TÁJÉKOZTATÁS AZ AZONNALI FIZETÉSI RENDSZER GIRO ZRT. ÁLTAL ÜZEMELTETETT KÖZPONTI INFRASTRUKTÚRÁJÁNAK FEJLESZTÉSÉRŐL, A RENDSZERSZÁLLÍTÓ KIVÁLASZTÁSÁRÓL

Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt ismertette, hogy a központi rendszer szállítójának kiválasztása 2017 júliusától 2018. január végéig tartott, aminek eredményeként 2018. január 25-én a GIRO a dán Nets A/S céggel írta alá a szerződést az azonnali fizetés központi rendszerének szállításáról, amelyről sajtóközleményt adtak ki.

Az új rendszer bevezetésével a GIRO áremelést továbbra sem tervez. A bevezetés ütemezéséről elmondta, hogy a cég 2018. júliusában szállítja a SCTinst szerinti rendszert, majd 2018. október 15. a határideje a HCTinst verzió szállításának. A szerződésben vállalt határidők biztosítják, hogy mind a rendszer üzemeltetőinek mind pedig az azt használó pénzforgalmi szolgáltatóknak megfelelő idő fog rendelkezésre állni az induláshoz szükséges

tesztek elvégzésére. A szállító bank szimulátort is rendelkezésre fog bocsájtani, amely a GIRO tesztelését megkönnyíti.

A rendszerszállítóval való szerződés megkötéséhez kapcsolódóan Dr. Gerhardt Ferenc megköszönte mindenkinek a munkáját.

3. NAPIRENDI PONT: AZ AZONNALI FIZETÉSI RENDSZERRE VONATKOZÓ JOGI SZABÁLYOZÁS FŐBB PONTJAI

Varga Lóránt az MNB főosztályvezetője egy rövid prezentáció keretében ismertette a december végén megjelent 35/2017. (XII.14.) MNB rendelet főbb pontjait. A prezentáció az emlékeztető mellékleteként elérhető az MNB azonnali fizetési aloldalán.

3.1. Szabályozás mérföldkövei

A szabályozási koncepció az NGM, IM, GIRO és MNB közreműködésével 2017. június-szeptember folyamán készült el, amelyet októberben a pénzforgalmi szolgáltatói szektor képviselőivel megvitattak, majd a szabályozás szövegét nyilvános konzultációra bocsájtotta az MNB. A végleges MNB rendelet az előre kitűzött határidőre 2017. december 14-én megjelent, amely tartalmazza az azonnali fizetésre vonatkozó szabályok mellett az új Pénzforgalmi irányelv (PSD2) átültetéséhez kötődő módosításokat is. A végleges szöveg alapján felmerült értelmezési kérdésekre adott válaszok az MNB honlapján folyamatosan frissülnek: <http://www.mnb.hu/penzforgalom/azonnalifizetes>

3.2. A szabályozási koncepció

A szabályozási koncepció biztosítja, hogy az azonnali fizetés alapvető működési jellemzői alapján, egységes alapszolgáltatás jöjjön létre minden pénzforgalmi szolgáltatónál: folyamatos működés, maximum 10 millió Ft-ot elérő belföldi forintátutalások kötelező azonnali teljesítése, másodlagos számlaazonosítók használata, maximum 5 másodperces teljesítési határidő, fizetési kérelmek használata, opcionális pozitív és kötelező negatív visszajelzések, valamint a nyílt adatbeviteli szabványok használata a fizetések kezdeményezésénél a szolgáltatások átjárhatósága érdekében.

3.3. A rendelet hatálya

A rendelet hatálya a PSD2 szabályainak implementálása miatt módosult és ez érinti az azonnali fizetést is, így a rendelet szabályai alkalmazandók a hitelintézeteken kívül a pénzforgalmi intézmények, a Magyar Államkincstár, az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények, a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény és az MNB esetében is.

3.4. Azonnali átutalási megbízás

Azonnali átutalási megbízásnak azok az elektronikusan benyújtott, egyedi, valamint a fogyasztók esetében a fogyasztók által a bankhoz kötegelten benyújtott fizetési megbízások

minősülnek, amelyek nem tartalmaznak terhelési napot, forint fizetési számla terhére nyújtották be, forint, vagy bármilyen devizában vezetett fizetési számla javára.

3.5. Határidők és rendelkezésre állás

Az azonnali fizetési megbízások 5 másodperces teljesítési határidejének kezdete a megbízás pénzforgalmi szolgáltatóhoz való beérkezésétől és a hitelesítéstől kezdődik. Az 5 másodperces teljesítési határidőbe bele kell férnie a pénzmosás elleni fellépéshez kapcsolódó szankciós listák ellenőrzésének. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának haladéktalan jóváírási kötelezettsége mind a forint, mind bármely EGT tagállam devizájában fennáll a konverziótól függetlenül. A jóváírás elvégzésére megfelelő feltételek mellett előtét rendszer is használható (a pénzforgalmi szolgáltató értéknaplót látja el a fizetési művelet összegét, elérhetővé teszi a fizetési művelet összegét a kedvezményezett részére oly módon, hogy azzal a kedvezményezett azonnal, teljes körűen rendelkezni tudjon, és a kedvezményezettnek a pénzforgalmi szolgáltatóval szembeni követelését visszavonhatatlanul megemeli a fizetési művelet összegével). Figyelembe véve a pénzforgalmi szolgáltatók ezirányú kívánalmait a jogszabály indokolt esetben lehetőséget ad karbantartásra a kimenő tranzakciók esetén, évente maximálisan 24 óra mértékben, a legalacsonyabb forgalmú időszakban, az ügyfelek előzetes tájékoztatásával.

3.6. Másodlagos számlaazonosító

Másodlagos számlaazonosítóként képesnek kell lenni regisztrálni az EGT tagállamban használt mobiltelefonszámot, hazai adószámot, vagy adóazonosító jelet, valamint e-mail címet is, de a másodlagos számlaazonosító bővítésének lehetősége a továbbiakban nyitott. A másodlagos számlaazonosító regisztrációját a pénzforgalmi szolgáltató végzi el az ügyfél jóváhagyása alapján, az azonosítókat évente kötelező felülvizsgálni. Továbbá a rendelet a módosítási és törlési lehetőségeket is szabályozza.

3.7. Fizetési kérelem

A fizetési kérelmet a rendelet szabványosított üzenetként definiálja. Maga a kérelem mind pénzforgalmi szolgáltató, mind nem pénzforgalmi szolgáltatók útján is benyújtható, azonban az MNB rendelet csak a pénzforgalmi szolgáltatók útján benyújtott fizetési kérelmet szabályozza. A fizetési kérelem érvényessége legfeljebb a benyújtást követő két hónap lehet.

3.8. Nyílt adatbeviteli módok

A rendelet előírja a nyílt adatbeviteli módok használatát a fizetések indításánál, amelyet megfelelő eszköz birtokában bárki képes beolvasni, értelmezni és kezelni. Fontos kiemelni, hogy az MNB elvárja, hogy a kapcsolódó munkacsoportokban a piaci szereplők működjenek együtt a szabványosításban ezen a téren.

Az előadást követően felmerült kérdésre válaszolva Varga Lóránt megerősítette, hogy az ügyfelek csak olyan azonosítókat tudnak regisztrálni, amelyek hozzájuk tartoznak, vagy amelyek regisztrálásához megfelelő felhatalmazással rendelkeznek, és a pénzforgalmi

szolgáltatóknak minden esetben meg kell győződniük arról, hogy az ügyfél e kritériumok alapján jogosult-e az adott azonosítót regisztrálni, avagy nem.

4. NAPIRENDI PONT: BESZÁMOLÓ A PROJEKT RÉSZTVEVŐINEK FELKÉSZÜLÉSI ÁLLAPOTÁRÓL A RENDSZERES FELKÉSZÜLTSEGI KÉRDŐÍVEK ÉS A SZEMÉLYES MEGBESZÉLÉSEK ALAPJÁN

Bakati Gábor számolt be a projekt résztvevőinek felkészülési állapotáról.

A pénzforgalmi szolgáltatók felkészültségének felmérésére részletes kérdőívek, valamint az országos projektvezető személyes megbeszélései alapján kerül sor. Mindezek alapján a 2017. november 30-i állapot szerint az alábbiak mondhatók el:

A PROJEKT STÁTUSZA

A projektszervezet felállítása a legtöbb banknál, néhány kisebb szereplő kivételével megtörtént. Az üzleti modell kialakításával gyakorlatilag minden bank foglalkozik, több is vizsgálja, hogy üzleti modelljében az alapszolgáltatáson kívül kiegészítő szolgáltatásokat is végezzen. A legtöbb banknál már megtörtént az elvégzendő feladatok felmérése. Azon külföldi tulajdonossal bíró bankok esetében, ahol az informatikai infrastruktúra is a külföldi szervereken fut, lemaradásban vannak a többiekhez képest, azonban ezek esetében rendszerint átfogó felkészülés zajlik az anyaintézménynél. A bankok meglehetősen széles időszámban tervezik a csatlakozást a GIRO infrastruktúrájához. Ennek az az oka, hogy sok bank a teljes technikai specifikációt szeretné látni, amely már biztos alapot jelent a megoldandó feladatok pontos meghatározásában és jól specifikálható megbízást a szállító felé.

Az alapszintű szolgáltatások kifejlesztését a bankok a kötelező rendszerbelépés elemének tekintik, így ezt az alap infrastruktúra részeként valósítják meg. Jellemzően ügyféligény vizsgálat ezzel kapcsolatban nem történt. A kiegészítő szolgáltatások esetében jóval több a bizonytalanság. Érzékelhető, hogy az üzleti modellek kialakítása sok esetben nem terjedt ki a lehetőségek üzleti hasznosításának értékelésére. A bankok igyekeznek a lehető legnagyobb költséghatékonysággal dolgozni, vizsgálják a kiegészítő szolgáltatások lehetőségét, és több bank jelezte, hogy szolgáltatásfejlesztést tervez.

Az MNB rugalmas szabályozási kerete jelentősen megkönnyítette a bankok likviditási igényeinek kiszolgálását. A tervezésben és a fejlesztésben ez sok eltérést nem jelent, viszont üzleti oldalról jelentősen javítja a működési biztonságot, ezért a fejlesztések felgyorsulása várható. Minden banknál folyik a jogi feladatok felméréssel kapcsolatos munka, a szabályozás részleteinek ismerete ezt a feladatot is jelentősen megkönnyítette.

A projekt tervezési folyamat részeként a költségvetések szinte minden banknál elkészültek, illetve napirenden vannak. Ezek az információk rendelkezésre állásától függően módosulhatnak. Az implementációs projekt jóváhagyását kiemelten figyeli a projektvezetés, ahol érdemi csúszást jeleztek, ott az intézmény figyelő listára került.

Szintén kiemelt szempont a bevezetés tervezett ütemezése, ahol ez kritikusnak látszik a többi projektadat és az ütemterv alapján, ott az adott intézmény figyelőlistára került, a tisztázás személyes találkozók keretében fog megtörténni.

INFORMATIKAI MEGOLDÁSOK, TESZTEK

A banki rendszerek felkészítése számos módon fog megvalósulni:

1. Előtét rendszerrel
2. Core rendszer upgrade-el
3. Core rendszer cserével
4. Core rendszer fejlesztéssel
5. Payment hub használatával
6. Előtét rendszer + core rendszer cserével
7. Előtét rendszer + core rendszer fejlesztéssel
8. Előtét rendszer + payment hub használatával

A megoldások sokszínűsége a bankrendszerben elterjedt sokféle alaprendszer és azok verzióinak kombinációjaként jött létre. Az azonnali fizetési rendszer és a PSD2 fejlesztések több pénzforgalmi szolgáltatónál is a régóta halogatott rendszer-fejlesztéseket, illetve core rendszer cseréket eredményez, ami hozzájárul a szolgáltatás nyújtás biztonságának és színvonalának emeléséhez.

Kiemelt szempontként kell értékelni a rendszerek alapképességét jelentő azonnali tranzakció-kezelési képesség kialakítását. Ahol a kialakítás tervezett időpontja problémásnak látszik a megadott adatok alapján, ott személyes találkozók keretében győződik meg a projektvezetés a feladat státuszáról.

A központi rendszerhez történő csatlakozás kialakításánál még több banknál vannak nyitott kérdések, még nem alakultak ki meggyőző válaszok néhány szolgáltatónál a lehetőségek értékelésében, a kérdés eldöntése a közeljövőben várható. Az eddigi egyértelmű válaszok szerint 12 bank közvetlenül, 1 közvetetten, 1 technológiai szolgáltatón keresztül kíván a rendszerhez csatlakozni.

ÜZEMELTETÉS

- A *Frissítések, leállások kezelését*, valamint a *24/7/365 napos üzemeltetés* megvalósítását kritikus pontnak tekinthetjük a rendszerfejlesztés keretében, ezért e két pont kiemelt figyelmet kapott az értékelés során.
- Az elemzés eredményeként mindkét pontnál 9-9 szolgáltatónál látható probléma az információink alapján.
- A *Likviditás tervezett kezelése* az MNB szabályozási rugalmasságának köszönhetően lényegesen kisebb probléma lesz, mint azt korábban a szolgáltatók jelezték.

A szolgáltatott adatokból látszik, hogy a fejlesztések vonatkozásában az üzemeltetés kérdésköre még távolabbi probléma, erre kifinomult választ a bankok 80 %-a még nem tudott adni.

Összességében elmondható, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók a megtérülési és ennek megfelelően a költség kockázatokat tartják a legmagasabb értékű tényezőnek a projektben. A kockázatok a második felmérésben már kisebb értéket mutatnak a költség és az informatikai oldalon, ugyanakkor emelkedtek a szakértői rendelkezésre állás kockázatai.

Az információ-ellátottsággal való elégedettség a projekt kezdeti szakaszában alacsony szintű volt, mely az idő haladtával fokozatosan javult.

A kiegészítő szolgáltatások létrehozásával kapcsolatos álláspontot a személyes találkozók alkalmával és a következő kérdőívben is meg fogja kérdezni a projektvezető.

Mindezekhez kapcsolódóan Bartha Lajos megjegyezte, hogy ami a megtérülést illeti, az azonnali rendszer bevezetése pozitív hatást tud elérni, hiszen azokban az országokban, ahol már bevezettek ilyen szolgáltatást, az tapasztalható, hogy jelentős az elektronikus tranzakciók számának emelkedése a készpénzes fizetések rovására. Ennek a jelentősége kiemelendő, mivel ezen országokban az elektronikus tranzakciók aránya már most is magasabb, mint nálunk és még itt is emelkedett az elektronikus fizetési tranzakciók száma az azonnali rendszer bevezetésével. Magyarországon bőven van még tér bővülésre, hiszen kb. 900 millió elektronikus tranzakció történik egy évben, szemben a becslések szerint 3,2-3,5 Mrd db készpénzes tranzakcióval. A kiegészítő szolgáltatásokat tekintve elmondta, hogy a lakossági pénzforgalmi szolgáltatók esetében különösen nagy a motiváció a kiegészítő szolgáltatások fejlesztésére, hiszen ügyfeleiket ki kell szolgálniuk az új típusú szolgáltatók megjelenése miatt a jelenleginél várhatóan nagyobb versenyben, ha a nagyobb ügyfélkörrel rendelkező bankok aktivizálódnak a szolgáltatások fejlesztésében, akkor már elégedettek lehetünk.

5. EGYEBEK

Bartha Lajos felhívta a figyelmet arra, hogy az azonnali fizetés témakörében felmerült kérdéseket az azonnalifizetes@mnbb.hu címen fel lehet tenni. A kérdések megválaszolására az MNB a honlapján egy gyakori kérdés-válasz lista is megtalálható, amelyet az MNB rendszeresen frissít: <http://www.mnbb.hu/penzforgalom/azonnalifizetes/gyakori-kerdesek-valaszok>

A piaci szereplők további tájékoztatásának céljával az MNB Információs Fórumot szervez február második felére, március elejére, amelyen a tervek szerint napirenden lesz a szabályozási változások és a központi rendszer funkcióinak bemutatása, valamint a szolgáltatások fejlesztésével kapcsolatos tapasztalatok bemutatása egyes országokban.

A Magyar Bankszövetség következő vezérigazgatói konzultációjára az MNB, GIRO és a Magyar Bankszövetség egy közös összefoglalót készít az azonnali fizetés bevezetésének aktuális kérdéseiről.

A következő PIB ülés várhatóan márciusban lesz.

Dr. Gerhardt Ferenc megköszönte a részvételt.

Budapest, 2018. január 26.

Az emlékeztetőt készítette: Divéki Éva